

Մանգրամի Էֆենար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 13 ՍԱԼԸ

ՆԻՄԵՐՈ 224

Մանգրամի Էֆենար համար 6 համար 300
հիմնադրվել է 1866 թվականին, Բոսթոն քաղաքում
հիմնադրվել է 200 զՆ՝ օրական, այժմ այժմ 100 զՆ՝ օրա-
կան, վե հիմնադրվել է 30 ար փարայա սալթալադ արք:

Իրանում զեհեր սալթալադ իշխ, պի-
րինճի տեղատու 5, իրանի տեղատու 2,
վե հիմնադրվել է սալթալադ տեղատու 1
էր զոլորուչ ալընաճադ արք:

Մեքսիկա վե սալթալադ, Պէլ-օղլու Նուա սոգրա-
467 Նիւմերուչ իրանտե ԼԵՎԱՆՔ ԶԵՐԱՆՑ Թադի-
նէսինտե, կարապետ Յ. Փանսեանէ կէօնտէրիչէճէ քալթի:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԱԿԷ

(Առաջին Հատը)

Փարիս, 25 դեկտ. սապահին սաաթ 1
վե 20 տաղըզաւրնտա:

Ֆլորանս դադէթալարնտա օգոնտուղու-
նա կէօրէ, հիւքիւմէթ թարաֆրնտան իքի
զըթա հարա կէմիսի թէճիզ գըլընարադ,
ամիրալ Ռիպօթի իտարէսի թանթընտա օլ-
տուղու հալտէ, կիրիտ սուլարնտա սազաթ-
լանան Բրէնա Թօմա նաւ իթալեա վարօրու-
տան տօլալը դուհուրա կէլէն թէթիֆլէրին
իճրասրնամիւնթաղըր օլմադ իւզրէ եօլա չը-
զարըլմասրնա էմր օլունմուչ տուր:

Փարիս, 24 դեկտ.

Ճէմիլ բաշա հազրէթլէրի իմբերաթօր
հազրէթլէրի նէզտինէ չըգարադ, քէմալի
հիւրմէթ իլէ դապուլ օլունմուչ տուր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՆԻԼԻՅՅԷ

« Սիսամ Եհալիսի, Արիսթարքի պէս
ալէյհինտե իզհար իլլէտիկի զըտարիլէթ
պապընտա, պիր տէրէճէյէ գաւար միւ-
րաւը հուսուլինէ մուվաֆթադ օլմուչ
տուր: Միւմայիլէյհ պէյին եւրինէ, հէր
նաւը իսէ Բալլաթի միւսիւրիւս Եֆէն-
տի ինթիլիսադ օլունմուչ տուր: Ինթի-
լապ օլունման Եֆէնտի միւմայիլէյհին,
պունտան չէնտ մահ մուգատտէմ նա-
սըլքի սէօյլէմիլի տիր, մէյտանէ կէ-
թիլիլէն պէշ ալթը իսիմտէն միւրէթ-
թէպ գանտիւա իլլինտէ իսիմի կէօրալ-
կիւմիւրտէ, Լօնտա սէֆիրի Միւսիւ-
րիւս պէյին ֆաւիլեասընտան օլմասընա
մէպի, մէգըլըր մէմուրիլլէթէ մալ-
հար պուլլուլաճաղընը իհիթիմալտէն տաւ
իթիլիլիլիտէ, զանն իտէրիլ քի, Եհլէ-
յէթ ու ինտալթընա գարըն սէօյլէմիլ
օլունմըշալ տուր:

« Սիսամըլարն պու հալի գուրպա-
ղալարն մէսէլէսինէ թէշպիհ օլունտա
սէզա տըր: Կիրա, կէրչի Սիսամըլար էվ-
վէլքի Քիւթիւք բառիշահարը ալէյ-
հինտէ իսեանէ գալգըշալար, վէ պիր
Լէյլէք փառիշահըն գիրի հիւքմիւնէ տիւշ-
մէտիլէր իսեան, պու թէպէտաիլաթ-
տանտա պիր չէյ գապանամաղըլար տէ-
նիլսէ ճալիլ տիր:

« Շիմոթիլ Լօնտա սէֆիրի Միւսիւ-
րիւս պէյին օրաճա տէրքեար օլան « գէ-
մանը իտարէսի » հազգընտա պէյին է-
հալի սէօյլէնմէքտէ պուլունման ըրիլլէթ-
լէրէ նիսպէթլէ, դօրպարըլքի, միրի
միւշարիլէյհին պիրաւտէրլէրի հազգընտա
պիրիւք պիր հիւսնի թէվէճճիւհ զու-
հուրա կէլմէյէճէք տիր:

« Էհէր պիլիմ իլլիթաիլլէրիլիլ քեա-
միլէն եանուչ տէյիլլէր իսէ, Եհալիլին
էքսէրիսի Արիսթարքի պէյի Պալթաճիլի իս-
թէմէքտէ իսի, չիւնքի միւմայիլէյհ ճէ-
գիրէյի մէգուլլէրին իսլահը հալի դըմ-
նընտա արզու վէ նիլլէթ կէօթէրիլլէր-
տէն պաշգա, իճրասընա մուվաֆթադ օ-
լապիլլէք իլլին գուվլէթ ու գուտրէթի
տաիի պուլունմասընա ընտ իսքիւթ
օլմուչար տըր: Ֆազաթ պու ճիւմիլ իլլ-
տաիի, շու իլլիթիւս օլունման գարալ
ու իճրասընա մուվաֆթաթ պիր չէյ օլմա-
սը իհիթիմոլտէն պուլունմադտէ օլուպ,
վէ Եօյլէ օլունմուլ թապալտէ իսէ չօլ-
լադ թէէսիւլի իտէճէք պիր չէյ տէյիլ
տիր: Միրի միւմայիլէյհին սալթալադ միւ-
թէսէլի զըլընտէն նիլլէթ իլլէ, 7500 դու-
րուչ պիր իլլէ Մէճիլի վալլէտէա ազա
թէպիլին պուլլուլ մուչ տուր:

Իլլէն:

— . . . Միւսիլիլ:

28 Նոյեմ. 1866 Ատանա

Մէթրուտ Նիկողոս Կալիկոլոս Հալէպ-

տէ իքէն իսթանպուլա չօլ կոնտակար եադ-
մըլ քի, բաթրիքիւնէ հազարըլլէք իտիպ,
կոնտակ վէ ֆէրմանընը կէօնտէրիլլէթ տէյի-
եկեղեցակսն համագուճար ժողովքուն թապ
իթտիրաիլի կոնտակարն սուրէթիլիլ զադէ-
թալարաւ տաիի նէշը օլունմալընտը քի,
գըրմըլլըլ եազը վէ մէօլիւրիւ կէօրէնլէր
սահի կալթուղիլլու ումուչ զանն իտիպ կիւ-
նահա տիւշմէյէլէր իսի: վազաւ օծել օլ-
մուչ, Եմա խըրըլլըլլա: Հէր ալմանըն սու-
րէթի պիր օլալտը, խըրըլլըլլա նիլլին ֆէ-
նա օլաճաղընտ, իլլի պիր տիր: Իքիսին-
տէ իլլի ալմադ տըր Եմա, սուրէթիլլէրի ա-
իլէր թարըլլա օլունմալարը իլլին, ըրիլլալ
ալընման հազգ ալմադ տէնիլլը, ըրիլլալ իսա-
պէրսիլ ալմազըլլա չալմադ, խըրըլլըլլա տէ-
նիլլը: Հազգըլա հէյալըն, վէ իսիանէթիլլէ
հարալըն իւզէրինէ Եհլիլ վարդապետիլլին
Եզմ աղանդոց քիթապընտան պիր պահա թէր-
ճէմէ իլլտիլլէլլտէ, հէր քէսին իսթըրնա
պըրապալմ քի պու խուսուսաւ հէր քիմ
քի իսիանէթէ հազգ, վէ հարաճա հէյալ տէ-
յէճէք օլուր իսէ, հէր քէս օլուն միլլէթ իսա-
յիլի վէ Ալլահ իսիլիլի սալթաճաղընտ պիր-
սին թանընտա քէնտիլլին թէշլէքէտէն
հազէրէն կէրի տուրտուրուն էօյլէսի քիմ-
սէտէն:

Եզմ աղանդոց: Եհլիլ: Ժ: Եւ արդ ե-
կեսցուք յիրացն իսի 'ի քնին', զի յորժամ
ճշդիւ միջոթիլլէք իլլինիլլին, զիւրաւ ըզ-
յայտնութիւն ճառիցն յանդիման կապուցա-
նիցեն:

Արդ՝ զԱտուլաճ բարի՝ եւ բարեբա՛ր ա-
սիցեն: Հարկ է թէ բարի եւ բարեբար առն-
եւ հարաթիւն ինչ 'ի նա ոչ մերձանայ, եւ
եթէ այն այնպէս իցէ, նախ զհուլիսինէ եւ
զպոնտուկութենէ հարցցուք, եւ ապա զա-
լոյն նոյնպիսեաց: Եթէ Ատուլաճ կաւօք
գործէին այնպիսի հարիք, ընդէ՞ր 'ի գոր-
ծեկեաց հարսացն վրէժա պահանջէ, ալլ ալ-
նու զի ըստ հարեաց գործեցն վրէժա պա-
հանջիցէ՝ յայտ է եթէ ոչ ախորժէ զհարիսն
ալլ առեալ, եւ պատիժա պատուհասից 'ի
վերայ գործեկեացն ածէ, որոց ըստ իւրեանց

անմասնական, խրատը նորա չարութիւնը կարծին. որպէս եւ այժմ սպանողը յորժամ 'ի պատիժս մտանեն' ոչ բարեբարս զպատ- ժառուան կոչեն, այլ չարարարս. քանզի այնպիսի բարք են չարագործաց՝ « զիրա- լունան անհրաւութիւն ասել »: Բայց մեզ մի լիցի այնպիսի ինչ ասել, այլ զչարիան ոչ անձնաւորս կարծել, այլ « կամածինս »:

Ապաքէն պոռնկութիւն եւ չնութիւն ի մերձեւայոյ իմիմեանս ասն եւ կնոջ լինին, եթէ յիւր կին ոք օրինօք ամուսնացեալ մե- ձեւայոյց վասն որդեծնութեան եւ զաւակի սիրելոյ, բարեք է մերձաւորութիւնն, ա- պա եթէ ուրուք թողեալ զիւր կին, զայլայ ամուսնութիւնն թշնամանիցէ, գործ չարու- թեան գործէ: Եւ եթէպէտ մերձաւորութիւ- նըն նոյն է, օրինակ մերձաւորութեան ոչ նոյնպիսի, քանզի մին բուն հայր լինի որդ- ւոց, եւ միւսն գողունի: Նոյն բանք են եւ վասն պոռնկութեան, եթէ վասն որդեծնու- թեան որք մերձեւայոց յիւր կին, յիրաւի է, ապա եթէ առ ցանկութեան օտար մարմնոց ցանկեանայցէ, կարի իսկ անիրաւութիւն:

Եւ յայտ է՝ թէ իրքն չարք յայնժամ լի- նին, յորժամ պէտքն օրինօք ոչ վճարեցին:

Նաեւ զսպանութենէ նոյն բանք են, յոր- ժամ զըմբռնեալն 'ի չնութեան ոք սպանա- նիցէ, պատուհաս 'ի վիրայ ածեալ վասն յան- զըցնութեանն, չառնէ չար ինչ: Ապա եթէ զանմեղն ոք, որոյ ոչ ինչ 'ի վճարեանայն գործեալ լիցէ, սպանանիցէ, կամ վասն ինչ գերձանիցէ, կամ վասն ստացուածս հատա- նելոյ, չարութիւն գործէ եւ գործն նոյն է երկոյոցն, բայց օրինակն ոչ նոյնպիսի:

Նաեւ լինէա ստնույ նոյն բանք են, որ պարզեա 'ի տեսնէ կամ ձիւր 'ի բարեկամէ անուցու, ոչ ինչ չարութիւն գործէ, իսկ որ բռնաբար յանուագէն հանիցէ, չարու- թիւն գործէ, Եւ անուցն երկոյոցն նոյն է, բայց օրինակ տանոյն ոչ նոյնպիսի:

Նոյնպէս եւ Աստուածապաշտութեան յօ- րինակէ անաթ ցուցանի չարութիւնն, եթէ զճշմարիտ Աստուած ոք պաշտիցէ, գործ ազնուական գործէ, սպա եթէ թողեալ ըշ- ճըշմարիտն՝ քարանց եւ փայտից որպէս թէ Աստուծոյ պաշտօն մատուցանիցէ, անհրա- րին մնա գործէ, « զի զօրինակ պիտոյիցն յանպատէ՛ իրա դարձոյց »: Եթէ պատկեր ոք գործիցէ, եւ ոչ վասն սիրոյ սիրելոյն, որ մահուամբ յաշտոյն վրտեցաւ, կամ վա- սն զճարտարութիւն ցուցանելոյ, այլ 'ի պաշտօն տեսել երկիր պաղանիցէ իբր Աս- տուծոյ, գործ չարութեան գործէ:

Եւ այսպէս կազմածոյ իրաց ինչ եւս՝ միաք գործողին գործեն զչարն, որպէս եւ երկաթ մերթ 'ի բարիս պաշտի, եւ մերթ 'ի չար: Զի եթէ իսոյ եւ զերանդի եւ մանկալ ոք գործիցէ, 'ի բարեք իրա պաշտեցաւ, ապա եթէ սուսեր եւ զեղարդն եւ սլաք, եւ այլ ինչ զէն որ մնասալար մարդկան է, գործ չարութեան գործէ: « Եւ պատճառ չարու- թեան գործողն, եւ ոչ երկաթն »:

Թ Ե Ր Զ Ե Մ Է

Իզնիկ վարդապետին մէջո՛ն պի պոթուի- լերն ճէրնի ինչն թէ ինչի ինչեպիսի նութգ- տան:

Ժ. Իմաի ասել ինչերն թէ ֆիթիւնէ (զըրի- թիք) միւսպաշտէ իտէլիմ, զիրա էկէր հազ- գանիցէ թէ մուսապէմէ օլուր իսէ, նութ- գուն մէպի գօլայճաճըզ զանիւրէ չըզար:

Փէս Ալլա՛ն ինչն մէրդուպ վէ խալըրը թէրթիպ իտիճի տէմէզլէ՛ր մի: Հա՛յ հա՛յ, էվլէթ ֆարզ տըր քի էօյլէ տէյէլէր, վէ առ- լա պիր շէրիր օնա մուղարէպէթ իտէմէզ: Էօյլէ իսէ, էվլէլա զինաքեարլըզ վէ (1) հէ- լալ նիքեա՛նըա թէզվիճ օլան զէվճ վէ զէվ- ճէ իղտիվաճընտա նիյէթը հարամլիյի իրթի- քեապ իտէն ինչն սիւալ իտէլիմտէ, պատե- նու սայիր օ միսիլու հարամլիք ինչն տա- խի պահս իտէրիզ:

Էկէրէի օնա տայիր ֆէնալըզլար իճրա օ- լունտուգտա, Ալլա՛նն միւրաւոր ինչ իճրա օլունտու սայրլայըտը, իճրա օլունտու ֆէ- նալըզլարտան նի՛չին ինիլիգտա ալմոգ իս- թէյէճէք իտի Ալլա՛ն, տէրքեար տըր քի ֆէ- նալըզլարա լազը տէյիլ, հազլ իթմէզ, վէ պուզլ իտէր: օնուն ինչն իճրա օլունտու շէրիր ամէլ միւսիլիմտէ ախլը սար նիյէ- թիյլէ ճէզա թէրթիպ իտէր: Էօյլէսի քիմ- տէլէրէ քէնտի տճազլըզլար գալիմտէ Ալ- լա՛նն նախիւթը քէնտիլէրինէ հազգարլըզ զանն օլունտու: Նասը քի էլիւլէթիւ հա- զի՛նի գաթիլ քիմտէլէր ճէզա թանթընա հիւք օլունտուգլարընտա, քէնտիլէրինէ ճէզա թէրթիպ իտէնիլէ « հազգար տէր- լէր »: Չիւնքի շէրիր քիմտէլէրէ տտէթ վէ թասլիյէթ օլունտու հազգանիյէթ հազլ- սըզլըզ տէմէք: Պագաթ հա՛յա՛ քի պիլ էօյլէ պիր շէյ տէյէլիմ, անճազ քի ֆէնա- լըզ վէ շէրիր ճանլը վէ թէմէլի պիր շէյ գընա իթմէյէրէք, միւրաւոր վէ իրաթէթտէն հուսուլ վէ զանիւր պիր շէյ զանն իտէրիզ:

Հազգաթիւն հէլալնա հարամ նիյէթիյ- լէ վարմազ, վէ զինաքեարլըզ, իքիթիտէ զէքէր վէ նիսանն իղտիվաճընտան նէյէթ իտէր, էյէր պիր քիմտէ այն վէ հոմօս իլէ թէզվիճ նիքեա՛ն իթալիյի զէվճէպինէ զիւրի- եթ վէ էվլատ հուսուլի ինչն մուղարէպէթ իտէր իսէ, իղտիվաճը հէլալ վէ հազլ տըր: Էմմա էյէր պիր քիմտէ քէնտի զէվճէպինի թէրք իտիպ, պաշտարըն նիքեա՛նըալնա հազարէթ իտէր իսէ, ֆիլիյի շէնի վէ դա- պի՛ն իճրա իթմիլ օլուր: Ալէ ֆորազա իքի իղտիվաճ տախի պիր իսէտէ, իղտիվաճըն սուրէթի պիր տէյիլ տիր: Չիւնքի պիրիսի էվլատարա ասըլ բէսէր օլուր, էմմա օլ պիրի խալըն տարրզ սայրլըր:

(1) Չինաքեարլըզ չնութիւն ինչն ալը- ըրզ քի ասըլ մանաւոր քէօլէքլիք տիմէք տիր: Փազաթ պոռնկութիւն ինչն ասըլ մա- նասըն պէնան իտիճի պիր լուզէթ քիմապ- լարըմըզտա պոլունմաւորընտան միւսէլիթիւն ֆիքըրի մազսէտինի պէնան ինչն շէրն իլէ գանի իթմէք իսթէրիզ:

Պոռնկութիւն պիր զէվճ ու զէվճէ հէլալ նիքեա՛նըա թէզվիճ իքէն, ֆիլիյի իղտիվաճը խալըր զիւրիյիլէթ հասըլ իթմէք նիյէթիյլէ իճրա իթմէլիպ, զէվզ ինչն իճրա իտէրլէր իսէ, օնա պոռնկութիւն տէնիլմիլ, եախօտ զէվճ վէ զէվճէտէն պիրիլին նիյէթի իսայը- լա օլունտ, տիլէթիլին իսէ սէֆալմամազ վէ զէվզ նիյէթիլլէ իսէ շէրիր նիյէթտէ օլունտ- զու ինչն օնա պոռնիլ տէնիլմիլ:

Հէլալնա հարամնիյէթիլլէ վարմազ տա- խի օ տէմէք տիր: Էյէր վիլատէթը զիւրի- եթ ինչն քէնտի զէվճէպի իլէ իղտիվաճ իտէր իսէ, հազլ տըր, ամմա էյէր շէնիլ- թիւնտէն նաչի պիր եապանիլէ կիպի շէնիլէթ իտէր իսէ, զայլէթ գապիլ վէ հազգարլ տըր:

Իյլէ կիւնէլ կիպի այնա աչիքեար տըր քի՛ պիր շէյ օլ վաղըթ շէրիր վէ նահազգ օլուր, նէ վաղըթ քի այլն վէ հոմօս մի- ճիւպինճէ իճրա օլմազ ըսա:

Քէզալիք գաթիլ իթմէք խուսուսու տախի թըպը տըր, պիր քիմտէ զինաքեարլըզտա թուլութանը՝ էտէպիլիլինէ պիր ճէզա ի- չին գաթիլ իտէր իսէ (հիւքիւմէթ մարիֆէ- թի իլէ), ֆէնա պիր շէյ իթմիլ օլմազ: Ամ- մա էյէր նահազգ էէրէ պի կիւնաճըն պիրի- սինի էօլտիւրիւր իսէ, եախօտ պիր թախիլ- սի կիրիպան սէպէպիլլէ, վէ եա զասլ վէ զարէթ իլէ մին զայրի հազլ մալ վէ էչեա ալմազ ինչն շէրիրինի իճրա իտէր իսէ, ի- քիմիլնտէ ինչ գաթիլ իտիպ էօլտիւրմէք իսէտէ, (իքիմիլն սուրէթի պիր տէյիլ տիր):

Քէզալիք թըպը տըր, էյէր պիր քիմ- տէ էֆէնտիսինտէն եախօտ սօսթունտան պիր իհսան եախօտ պախիլ ալըր ըսա, պիր շէրիր ինչէմիլ օլմազ: Ամմա քիմ քի ճէպրի պիր քիմտէտէն պիր շէյ զասլ իտէր իսէ, ֆիլիյի շէրիր իճրա իտէր: (Իքիմի- նիլն ալմազ պիր իսէտէ, ալմազլըզն սու- ըէթիլ պիր տէյիլ տիր):

Հաքէզա էյէր պիր քիմտէ հազլ Ալլա՛նը թարար ըսա, մէտէ շախա ին ինչեր, էմ- մա էկէր հազլ Ալլա՛նը թէրք իտէրէք թա- լարա, ազաճլարա Ալլա՛ն կիպի իպատէթ ի- տէր իսէ, տէրէճէպիլ իտիպ ինչէմիլ օլուր, չիւնքի ֆարզըն սուրէթիլին ճալը օլմանն շէյլէրէ թանգիլ ինչեալ: Էլէր պիր քիմտէ էօլմիլ մուհիլ սօսթունտան թէզէքքիւրիւ ինչն եախօտ պիր մարիֆէթիլէ քիմտէնիլ իւրֆանիլլէթիլն տէր խաթըր ինչն օլմանա- լազ, թապիր եախօտ օնա Ալլա՛ն կիպի սէճտէ իտէր իսէ, հատտէն զիյատէ ֆէնա ինչ թէչէպիլլա իթմիլ օլուր:

Պունա մութալիլ վէ միւստիլ տիր հէր պիր շէյտէն ինչա օլունտու զաթիլտը տախի շէրիր ինչէլէն՝ ինչէլէնիլ ֆիքըրի տիր, նա- սըլ քի պաղը էյլլէ վէ պաղըտա ֆէնայէ դուլանըր: Էկէր տէմիլի սապան տէ- միր, թըրփան, օրազ, տէսթալէ եախար իսէ, էմէլինի խալըր ինչ սարֆ իթմիլ օլուր վէ պերսօրտար օլուր, էմմա քի ինսանս մուղիլը օլմազ զամա, խըւտ, բիւմ կիպի վէ զայրի՛նէմ եախար իսէ, շէրիր ին ինչէ- միլ օլուր վէ նաս իտիլտէ խօր վէ հազլ օ- լուր, վէ շէրիրն սէպէպի իսէ ինչ ինչէլէն տիր, տէմիր տէլիլ:

ԳԸՍՍԱՏԱՆ ՀԻՍՄԷ

Մէշնուր Նիկողոս եպիսկոպոստա քէնտի քէնտինի կաթողիկոս օծել իթմիլ, օծումա պազար իսէն, օլ պիր կաթողիկոսար կիպի պաշնա եաղ տէօքտիւրմէք իլէ իթմիլ տիր: Փազաթ սուրէթի պիր օլմանալ, այլն վէ միւսէպիլլին վէ քիլիսէմիլին հուգուգու- նա մուղայր սուրէթտէ օլունտու ինչն միլլէթիլլին Եկեղեցական Համադուար

ժողովքու վէ ճիւղանի ընդհանուր ժողովք
սիճիկ խորապ, սիճիկաթա դայտ իմիջ տիր
քի Նիկողոստուն օծումու օծում տէյիլ . դա-
յէթ դասպի՜ վէ հազարդ վէ չէրիւ իւ իշէ-
միլ, ֆիմապատ դասպիլի միւմքին տէյիլ
տիր տէյիլ, տիւննա տէյիլ դասպիլ իմիջ տէյիլ
լէ, քիլիսէմիլ դասպիլ իմիջ տէյիլ .

« Զի ոչ եմէ որ զանձն իւր ընծայե-
ցուցանէ, նա է ընտրեալ, այլ զոր ճէր ըն-
ծայեցուցանէ » . Գէնտի քէնտիլի լայնդ
կէօրիւպ թաղովիմ իտէն միւնթիլէպ տէյիլ
տիր, անճաղ Բասպիլի լայնդանին լայնդ
կէօրիւպ իհզար իյլէտիլի քիմսէ տիր լիյա-
գաթիլ վէ միւնթիլէպ : Ա. Կորն . ԺԱ. 18 :

Շիմտի պաղը հազարը նաճաղգտան, վէ
հէլալը հարամտան ֆարպ վէ թէֆրիլ է-
տէմէյն քիմսէյէրէ ազիլ վաղապաւատ աու-
յուրա պիլտիմի աճէպ, աղուն ուղաւոր
պահալար զանթիլիսէ հաճէթ պրաղմամիլ
տիր : Վաղիլի իլէ Սիտտէն Հաճրոս վէ վի-
ճակարա Մեռոն կէօնտէրիլէ քիւղրէ դաթը-
րա ելիւլէտիլ գաթըրը վէ մայէթիմաէ պիլ
վարդապաւատ թէյալիմ իմիջիլէր, եօլաւ (եօլ-
լարը զայլէթ սարի օլտուղունտան) գաթըր
թէօքէլիլէրի վէ զաղաէն թօրապատքի
Մեռոն չիշէսի զըրըլպ գաթըրըն պաշը վէ
կէօլտէսի եաղա պէլէիլ :

Ոլ վաղիլիլ ըստնիլէրի պոնուն իւղէ-
րինէ միւղաքէրէ իտիլ, քիմի տէմիլ քի « օ-
ճիլ օլտու, կաթիլիկոս սայըրը » . քիմի վէ
էքսէրիլէթի օլտուրը գանալըմա իշին, ալթ
օլալըրը կաթիլիկոս օլտուրըմա էմմա, մա-
տամ քի գաթըր իմիջ տիր օլաւաղ, սալթ
թէգալիլ տէն չըրաղ իմիջիլ, ախըրա պաղ-
լայնպ նաթադատըն իմիջիլ, ապա տիւշարը
չըգարմամա ք տէյիլ, էօյէ լիմիլէր իտէտէ
պաղը սաթաթընտըր օծեալ տըր տէյիլ
խաթըրնա միւրաճաթ իտէրէք չօղ հէտի-
եկէր իլէ զիյարէթիմէ կիտէրիլէր իմիլ, իա
քի էօլմիւլէտէ գուրթուլմուչլար . վէ անտէն
սօնրա պիլ տաճա պէ օյլէ պիլ չէյ վիւղու
պուլմամաղ իշին պաղըր եաթըր գապար
եաթարըրչլար քի, էլ հալէթիւ հաղի՜ի օլ
պաղըր գապար իլէ Մեռոն թէյիլ օլտու :

Կաթաւ վաղիլի իլէ ճիւղիլ Օհան վար-
դապա Սիտտէ պօթիմա խըրաղըրըմա կի-
տէր իքէն, իւղէրիմտէ Մեռոն չիշէսի վէ
Սրապաթի վարըմը, խըրաղըրըմա պոն-
լարա չէրիք օլտուրն տէյու գօյնունտան
չըգարուպ աղաճ չաթալը սարաթնա գօյմուչ
վէ կիտիլ պօթիմա գօրաթըր իքէն սաթիլի
Օսման աղա խըրաղըր կէօրիւպ գօլալաթը-
տան սօնրա եօրիկուն տէօնիւպ աղաճ սայէ-
պիտէ րահաթ իմիջքաէ իքէն, կէօլիւնէ
իլիլի վէրմիլ չիշէ վէ կիւմիւլէ գուլթու, չի-
չէյիլ ալմըքի գօգուլու պիլ եաղ, գու-
թուկուն ալմըք անաւաթըր պիլ չէյ, եաղը
կիւղիւնէ, սաղալընա, սալընա, պալընա,
պիլ էյիլէ սիւրիւպ եաղլանմըք : գուլթու-
տաթիմաէն եէմիլ իտէտէ պիլ չէյ անաւա-
թըրնաւան ալթօթմիւլ : կիտիլ խաթալարա
նաղ իմիլ ճիւղիլ գարապաշըն հիքէպէ-
պիլ վէ եաղլանմաթըր :

Խաթալար տէմիլէր քի, խաթիլիւնալա-
րն ֆիլէպէնիլ եաղը տըր օ . վէ գուլթուտա-
թիւն Սրապիլիւն տուր, թամամ սէն խրիւ-
թիյան օլտուղուն պիլիմիլ տէյիլ իտէ, Օսման

աղա պաղալմըք եէմիլ իմիլէ քի, վալաի
օլմաթըմ պիլաիլ օլմաթըմ տէյիլ :

« Որ ունիցի ալանջս լսելոյ, լուիցէ » :
Կէլէլիմ Նիկողոս եպիսկոպոսուն օծու-
մունուն իլք կիւնիւ հէր թարաֆա քահա-
նայից կոնդակալըր եաղմըք օլտուղու մալիւմ
տիր : չիւն Մկրտիլ եպիսկոպոստա կէօն-
տէրմիլ իտի, օ տալիլ բաթիլի քիմսէյէ կէօն-
տէրմիլ թաղ . խորհուրդ մալիլիլէթիլէ, չօլ
մէշուր կոնդակալար քի աննընտաքի մէօնիւր
Միքսիլ, ալթաթիլ իմիլ Գ. Կիրակոս .
քէնտիլի իտէ Նիկողոս, պէօյլէ մէթիլ կոն-
դակալարա քէնտիլ թարաֆիլիլէրինէ էօլիւն-
ճէյէ գաւաթ ալթըր վէրմիլ, սայքի քէնտիլ
կաթիլիկոսալալունա մալիլ վէ միւմանէթ
իտէն քիմսէյէր հաղըրնա կիւնակիւն իֆ-
թիլարա իմիլէք իշին, իլիւպաա հէր իճրա
իտէպիլիլէրի գաւաթ իապապաթա պի
վէրմա վէ պիլա ֆիլթուր չալըմաղըրա
սայ իմիլ տիր :

Տօթիլմուղուն պիլի տէր քի, կոնդակըն
հիլէթիլ հէր խաթապաթա լիշէպալիւս էթ-
մէլէրիլ խաթըր վիլիլ, իշինաէ հէրո-
ղուլիւն եաղապա պիլ եաղմապապա պիլ
տիր տէյիլ, եանի տէմէք իմիլէր քի մէօ-
նիւր պիլ չէշիւ, իւղա պիլ չէշիւ, քէնտիլ
պիլ չէշիւ, ալթիլէրի էօթէտէն պէրո-
նէգարան պիլ չէշիւ, էրիլմէ՞ք մի, հէրո-
ղուլիւն եաղապալըր վաղըր նիկողալիւ-
լէր անաւաթաղալարըրը, սալթ սիւ-
գաւաթ ալմա՞ք մըլըրըր :

Պաղըր գալիլիլիլ վէնուլթուր է-
ֆէնտիմ :

Պու սրապա էկէրչի Ս. Պատրիարք է-
ֆէնտիլիլ պիլ իքի կիւն տաճա աղըրտան
ալալըրալար եօլմա չօղ ֆէնալըրալար գու-
նուր իտէճէքալի, Ալաճ էօրիլէնէ պէրէթիլ
վէրմիլ, կէօրիւլմէմիլ պիլ իճրա իլէ թէ-
լէրաթըն ճէպալըրը ալըր ալմաղ, իճրա իթ-
ալիլմէք, վէ վէյիլ քաշա հաղըրթիլիլիլ
իտէ իւլ տէֆա իլիմաթնալ Նիկողոս ե-
պիսկոպոսա կէօնտէրիլ պէնիլ աթըր Նի-
կողոս տէյիլ Կիրակոս կաթիլիկոս աուր տէ-
յի գապաճա ճէպալ վէրիլ իտտ իմիլիլիլ
թէտամիլ իտիլ քալա աթալ ինսանիլիլթ-
տէն ապա խաթըրա օլտուրալ, պիլիլիւն
էրմէնի միլիլիլիլ սար սըֆաթընա կէօն-
թէրէք պիլ աթիլիլ չըգարաճաղ տըր
մուլթաղա տէմիլ : վէ սաթըրէ ճէպալմէ
թէվիլ իմիլիլիլ պիլիլիլ կիճէ հաղըրըր
կէօրմիւլ իտէպէ, բաթըրալ քաթըր վաղիլի
գօլթուպ եէթիլիլ վէ էօթէտէն պէրի միլ-
լէթիլիլիլ ֆատիլաճա սըաղ ու սատաղա-
թըն ալիւն օլտուղունտան թէլէրաթըն սա-
մի եէթիլիլ եէթիլմէք, էօյլէ պիլ իճրա իթ-
ալիլիլ հէր իթիլիլալըրըն պէլի երլան
պէլի կիլիլ գըրըր :

— Ճէգայիլի պահի Սէֆիա վալիլիլի
րուլիլի վալիլի օաղըր տէվէթիլու Հիւս-
նի բաշա հաղըրթիլիլիլ :

Սիտամ պէլիլիլ մէլիլի վալէա աղա-
լըրըր էօհաթիլիլ գալմաղ իւղրէ սէա-
տէթիլու Բալաթիլ պէյ հաղըրթիլիլիլ :
Մէլիլի վալէա աղալըրը Սիտամ պէ-

յի սաղըր սէաթէթիլու Մէլիլիալի պէյ
հաղըրթիլիլիլ :

Մէլիա գալիլալալըրը Սէվաթիլի գա-
լիլալալըր սաղըր իսթապալ ալիլիլ միւ-
տիլիլիլ րալէլուլէրիլիլ իղգէթիլու Սիւ-
լէյման պէյ :

Մէթիլիլ թըպիլիլ մուալ իմիլիլիլ
տէն իղգէթիլու Գաթա թօրոթիլ իսթէֆա-
լիլ էֆէնտիլիլ միստուլմու ֆիլթուլ
վէթիլու Գօթաթիլիլ էֆէնտիլիլ իլիթ-
պէիլ րապիա իլէ մէլիլիլ մէապիլ աղա-
լըրը թէվէթիլ վէ իհալէպուլթուլմու չտուր :

— . . . Միւլիլիլ :

Կիւմիլիլիլ 1866 զե . 8

201 նիւմէրթու զաղէթալիլ միւլթէ-
պէրիլիլիլ մա լիլթէթիլ Պալիլիլիլ
պէտ ալիլիլիլ վէֆաթըր մէմուլիլիլ օլ-
տու :

Միւլթէվէֆալիլ միւլ չէրէթիլիլ, պիւ-
թիլիլ էօթիլ, սէվալ վէ ֆաղիլիլ իլէ
Ս. Աւետարան քէլալալըրնա հիքմէթիլու
պիլ չահաթ օլտուրալ, վէ քէնտիլիլ
նիլ խրիլիլիլ թէնպիլիլ վէ նաթի-
հաթըր իշինտէն պիլ լաճա պըրլմա-
տըր, վէ Փու գաթաթէրիլիլ վէ միւ-
լէթիլիլ իլիլիլ իլիլիլ պիլիլիլ տա-
լիլ նա մալիլ օլմաթըր, աթըրտու օլ-
կիւն պիլիլիլ իշին տալիլ պիլ եէվիլ մա-
լիլ միւլթ օլտու, գաթէն պուրա միլիլիլ
միլ րալէթիլ Տիլիլիլ եան Գէրըր աղանըն
պուրապա օլտուղու էկամ մալան վա-
թըր էթիլիլ ալիլիլիլ օլտուլ միլիլիլ իլ-
միլիլիլ պիլ թէմէլ տալ իմիլիլ օլ-
տուղու էթիլիլ ճիւլիլիլիլ էսէֆիլիլ
մալիլ օլտու, վէ գէկա, 4 տէ քիլիլիլ
միլթէ մալապաթէն քահաթըր միլիլիլ
վէֆալըր միւլ չէրէթիլ հաղըրտա գրա-
վէ թէթիլիլ պիլ նաթիլ իրաթ իլիլիլ
Ս. Պատարալ թաղալիլ իլիլիլ, վէ պա-
տարաղըն սնուկտա, ճիւլ միլիլիլ իլիլիլ
ուլթաղ վէպիլիլ չաղըր պուլթուտու-
ղու հալալ, պաշտօն իմիլ օլտուղուպ,
րահմէթ տուալիլ օլտուտու գաթ, միլ-
լէթիլիլ միւլթէվէֆաթըրնա մալալ մալա-
լիլիլիլ, վէ ֆաթիլիլ միւլթէպէրիլիլ
նէրէսիլ լիլիլիլ մէթիլու վէ իֆա-
լիլիլ էթթալըրա պալիլաթիլ իշարա-
լիլալ իմիլ իմիլ օլտուղունտան, գա-
ղէթալըր միւլթէպէրիլիլ տէր՞ իլիլիլ
նիլ նիլաղը ալիլիլիլ տիր :

Ս. Կ. Թապաղեան .

— . . . Խաթալիլ :

Խիլ գէս որ Մալիա լրաղըրն միլթալ-
ժամանակիլ ծանուցաճ եմք, գիւղիա չիւրա-
մի բերքը որչալիլ քանիլ մը տալիլ ի վեր
չէր լալթըր, գոնէ տուրքիլիլ տալու եւ
միլիլիլ նոր բերքի ժամանակ աթըրտալիլ
պէթիլիլիլ աղէկ կամ գէշ հաղալու աղ-
բիլիլիլ ալիլալիլ սպաաճ չէլիլ, րալթ ալա-
ալիլ ալիլ բերքը որ գիւղիա աթըրտալիլ մի-
ալիլալ աղբիլիլ է, բոլորմիլ չալթըրիլ
4000 տանը մէջէն ալաթը հաղիլ 200 տան

